

OBSAH

PREDHOVOR	9
1 VEREJNÁ SPRÁVA A JEJ POZNÁVANIE	11
1.1 Viacvýznamovosť pojmu verejná správa	11
1.2 Verejná správa ako objekt vedeckého skúmania	13
1.3 Verejná správa ako študijný odbor	15
1.4 Vzdelávanie v oblasti verejnej správy na území Slovenska a vo vybraných krajinách.....	17
1.5 Verejná správa ako vedecká disciplína	24
1.6 Veda a vedecké poznávanie	27
1.7 Výskum vo verejnej správe	30
2 VÝVOJ POZNÁVANIA A PRÍSTUPOV V OBLASTI VEREJNEJ SPRÁVY – OD STAROVEKU PO RACIONÁLNU BYROKRACIU	42
2.1 Poznávanie vládnutia a spravovania v staroveku	42
2.2 Poznávanie vládnutia a spravovania v stredoveku a novoveku	48
2.3 19. storočie a objavenie pojmu verejná správa.....	57
2.4 Klasické obdobie štúdia organizovania, spravovania a riadenia	61
3 VÝVOJ POZNÁVANIA A PRÍSTUPOV V OBLASTI VEREJNEJ SPRÁVY – OD KRITIKY RACIONÁLNEJ BYROKRACIE PO SÚČASNOSŤ	66
3.1 Obdobie objavenia sa štúdií medziľudských vzťahov v rámci štúdia organizovania, spravovania a riadenia	66
3.2 Štúdium motivácie v rámci štúdia organizovania, spravovania a riadenia	68
3.3 Štúdium disfunkcií byrokratického organizovania, spravovania a riadenia.....	72
3.4 Ďalšie prístupy k štúdiu organizovania, spravovania a riadenia	75
3.5 Aktuálne prístupy k štúdiu vo sfére verejnej správy	89
3.6 Inštitucionálne pozadie štúdia organizovania, spravovania a riadenia.....	90
4 DICHOTÓMIA: VEREJNÉ A SÚKROMNÉ	95
4.1 Verejnosť a súkromie.....	95
4.2 Vec verejná a rola masmédií.....	99
4.3 Verejný záujem verzus súkromný záujem	100
4.4 Verejné právo a súkromné právo	102
4.5 Verejná správa a súkromná správa	104
4.6 Zmiešaná ekonomika a jej základné sektory	105
4.7 Klasifikácia statkov	107
4.8 Súkromný ziskový sektor a jeho základné charakteristiky	111
4.9 Verejný sektor a jeho základné charakteristiky	114
4.10 Tretí sektor a jeho základné charakteristiky	118
5 DICHOTÓMIA: ŠTÁT A SPOLOČNOSŤ	121
5.1 Štát a teórie vysvetľujúce jeho podstatu.....	121
5.2 Vybrané koncepcie povahy a fungovania štátu	125

5.3	Koncepcie povahy a fungovania štátu dominujúce v súčasnosti	128
5.4	Spoločnosť a rôzne prístupy vysvetľujúce jej podstatu.....	131
5.5	Vybrané koncepcie povahy a fungovania spoločnosti.....	133
5.6	Občianska spoločnosť a jej charakteristiky	135
5.7	Vzťah občianskej spoločnosti a tretieho sektora	137
5.8	Demokracia v štáte a občianska spoločnosť.....	139
6	DICHOTÓMIA: POLITIKA A ADMINISTRATÍVA	149
6.1	Pojem politika a jeho viacdimeznionalita	149
6.2	Štát a jeho politická organizácia.....	153
6.3	Vzťah politiky a administratívy.....	156
6.4	Ustanovovanie politikov a úradníkov do ich funkcií	162
6.5	Pozícia občanov v administratívno-politických vzťahoch	165
6.6	Modely vzťahov medzi politikmi a úradníkmi.....	168
7	NORMATÍVNA DIMENZIA VEREJNEJ SPRÁVY	174
7.1	Pozícia práva v rámci spoločenského systému.....	174
7.2	Vzťah práva k sociálnym normám	177
7.3	Právo a právna norma.....	178
7.4	Kvalita právnych noriem	180
7.5	Vzťah verejnej správy a práva.....	181
7.6	Správne právo ako základ verejnej správy	183
7.7	Formy činnosti verejnej správy	189
7.8	Administratívnoprávne vzťahy	194
7.9	Subjekty administratívnoprávnych vzťahov.....	195
7.10	Vplyv medzinárodnopolitických integračných snáh na normatívnu dimenziu verejnej správy	197
8	MANAŽÉRSKA DIMENZIA VEREJNEJ SPRÁVY	203
8.1	Sémantický rozdiel medzi manažmentom a administratívou.....	204
8.2	Aktuálne manažérske koncepcie uplatňované v systéme verejnej správy	205
8.3	Plánovanie ako manažérska funkcia.....	212
8.4	Riadenie ako manažérska funkcia	213
8.5	Zamestnávanie a koordinovanie ako manažérske funkcie	217
8.6	Hodnotenie a informovanie ako manažérske funkcie	222
8.7	Rozpočtovanie ako manažérska funkcia	229
9	ORGANIZAČNÁ DIMENZIA VEREJNEJ SPRÁVY	234
9.1	Vymedzenie pojmu organizácia.....	234
9.2	Organizačná dynamika	238
9.3	Organizácie a ich personálny substrát	240
9.4	Vnútroorganizačná komunikácia.....	243
9.5	Výstavba organizácií vzhľadom na špecifiká systému verejnej správy	247
9.6	Decentralizácia a jej podoby	249
9.7	Praktické problémy súvisiace s pôsobením organizácií v rámci systému verejnej správy.....	256

10 ETICKÁ DIMENZIA VEREJNEJ SPRÁVY	259
10.1 Základná terminológia etiky a jej klasifikácia.....	259
10.2 Stručný náčrt vybraných etických teórií.....	264
10.3 Základné etické hodnoty a kategórie morálky	268
10.4 Etické normy a spôsoby ich vyjadrenia v administratívnom i právnom systéme	271
10.5 Konflikt záujmov a s ním súvisiace problémy súčasných administratívno-politických systémov	276
10.6 Ďalšie problémy etického charakteru súčasných administratívno-politických systémov	284
10.7 Administratívna kultúra a profesionalizácia verejných a štátnych zamestnancov	287
11 PODOBY VEREJNEJ SPRÁVY NA ÚZEMÍ SLOVENSKA OD STREDOVEKU DO ZÁNIKU RAKÚSKO-UHORSKA	290
11.1 Príchod Slovanov a podoby správy v prvých slovanských predštátnych útvaroch	290
11.2 Podoby verejnej správy v Uhorskom kráľovstve za vlády Arpádovcov	292
11.3 Podoby verejnej správy v Uhorskom kráľovstve za vlády Anjouovcov	299
11.4 Podoby verejnej správy v Uhorskom kráľovstve od začiatku vlády Žigmunda Luxemburského po vládu Jagelovcov	300
11.5 Nástup Habsburgovcov na uhorský trón a podoby verejnej správy súvisiace s tureckou okupáciou Uhorského kráľovstva	305
11.6 Podoby verejnej správy v čase protihabsburských povstaní	309
11.7 Podoby verejnej správy v období osvietenského absolutizmu	314
11.8 Podoby verejnej správy od konca 18. storočia do rakúsko-uhorského vyrovnania	317
11.9 Podoby verejnej správy po rakúsko-uhorskom vyrovnaní	323
12 PODOBY VEREJNEJ SPRÁVY NA ÚZEMÍ SLOVENSKA POČAS EXISTENCIE ČESKOSLOVENSKA (1918 – 1992).....	330
12.1 Politické začiatky Československej republiky a jej administratívneho systému	330
12.2 Administratívna a politická stabilizácia Československej republiky	335
12.3 Československá republika v čase pred vypuknutím druhej svetovej vojny	338
12.4 Vznik Slovenskej republiky a jej fungovanie počas druhej svetovej vojny	339
12.5 Domáci odboj a Slovenské národné povstanie.....	342
12.6 Ukončenie druhej svetovej vojny a obnovenie Československej republiky	343
12.7 Prevzatie moci komunistami a prvé roky ich vlády	346
12.8 Uvoľňovanie situácie a „Pražská jar“	352
12.9 Medzinárodná vojenská intervencia proti Československej republike a jej následky	356
12.10 Odpor voči komunistickej nadvláde a Nežná revolúcia.....	362
12.11 Vybrané zmeny v administratívnom systéme od Nežnej revolúcie do zániku federácie	364

13 NÁČRT SÚČASNÉHO SYSTÉMU VEREJNEJ SPRÁVY	
A JEHO PODOBY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE.....	371
13.1 Systém verejnej správy.....	372
13.2 Štátna správa	377
13.2.1 Ústredná štátna správa.....	377
13.2.2 Miestna štátna správa všeobecného charakteru.....	379
13.2.3 Miestna štátna správa špecializovaného charakteru.....	384
13.3 Verejné bezpečnostné zbory a ozbrojené zložky	385
13.4 Samospráva	386
13.4.1 Územná samospráva.....	387
13.4.2 Záujmová samospráva.....	392
13.4.3 Špeciálna samospráva	394
13.5 Verejnoprávne korporácie.....	397
13.6 Ďalšie súčasti systému verejnej správy a verejného sektora	399
LITERATÚRA	404
MENNÝ REGISTER.....	448
VECNÝ REGISTER.....	450